

א. תתאה גבר

טור יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צא

בד"א בששניהן צוננין אבל בשר וחלב רותחין שנתערבו יחד או אפילו בשר צונן לתוך חלב רותח או חלב צונן לתוך בשר רותח הכל אסור אבל חלב רותח שנפל על בשר צונן או בשר רותח שנפל לתוך חלב צונן קולף הבשר והשאר מותר וכן בחלב כתב ריב"א צריך שיהא בו ס' כדי הקליפה שנאסר ממנו אבל רבינו יצחק כתב שאין צריך וכן יראה מדברי הרמב"ם שכתב קולף הבשר שנוגע בו החלב ואוכל השאר ולא פ"י בחלב מה יעשה א"כ ר"ל שכולו מותר שאם היה בו איסור היה מפרש אותו ואם נפלו זה לתוך זה צוננין מדיח הבשר ומותר ... :

בית יוסף יורה דעה סימן צא אות ד ד"ה במה דברים

ד במה דברים אמורים בששניהם צוננין אבל בשר וחלב רותחים שנתערבו יחד וכו'. ארישא דמילתא קאי שהתיר בשר וגבינה שנגעו זה בזה ע"י הדחה והשתא קאמר דהיינו דוקא בששניהם צוננין אבל בששניהם רותחים או בשהתחתון רותח הכל אסור ואם העליון רותח צריך קליפה דגרסינן בפרק כיצד צולין (פסחים עו.) איתמר חס לתוך חס דברי הכל אסור צונן לתוך צונן דברי הכל מותר חס לתוך צונן וצונן לתוך חס רב אמר עילאה גבר ושמואל אמר תתאה גבר תניא כוותיה דשמואל חס לתוך חס אסור וכן צונן לתוך חס אסור חס לתוך צונן וצונן לתוך חס לתוך צונן מדיח אדמיקר ליה אי אפשר דלא בלע פורתא קליפה מיהא ניבעי אלא אימא חס לתוך צונן קולף צונן לתוך צונן מדיח תניא אידך בשר רותח שנפל לתוך חלב רותח וכן צונן שנפל לתוך חס אסור חס לתוך צונן וצונן לתוך חס לתוך צונן מדיח כיון דחס הוא אי אפשר דלא בלע פורתא קליפה מיהא ניבעי אלא אימא חס לתוך צונן קולף צונן לתוך צונן מדיח וכתב רש"י אף על פי דהלכתא כרב באיסורי בהא הלכתא כשמואל דהא תניא תרתי מתניתא כוותיה וכן פסקו כל הפוסקים. וכתבו התוספות תניא אידך בשר רותח וכו' תימה הא תו למה לי להביאה ואומר רבינו תם דהא קמ"ל דאפילו חלב שרי דאף על גב דחס לתוך צונן בעי קליפה בדבר שיכול לעשות קליפה בדבר דלא שייך קליפה כמו בחלב מותר מדלא קתני איסורא גבי חלב כדקתני קליפה גבי בשר וריב"א חולק בזה ומצריך ששים כדי קליפה עכ"ל וכתב הרא"ש כל זה בפרק כל הבשר (סי' לד) וכתב הר"ן בפרק הנזכר (מא : ד"ה גרסינן) שהרא"ה (ב"ד ש"א כא. ד"ה ודין) פירש דכי אמרינן צונן לתוך חס אסור ואמרינן נמי דבשר צונן שנפל לתוך חלב רותח אסור היינו דבעי נטילת מקום והביא ראיה מפרק כיצד צולין והר"ן דחה ראייתו ואמר דהתם בצלי אבל במבושל כולו אסור וכן דעת הרשב"א בתורת הבית (הקצר שם ה:) וכן נראה מדברי הרמב"ם בפ"ט מהלכות מאכלות אסורות (ה"יז) דצונן לתוך חס הכל אסור : ודין הצלי יתבאר בסימן ק"ה (קס"ה.) בס"ד ושם אכתוב עוד בדינים הללו בע"ה : וכתב עוד הר"ן שם דפלוגתייהו דרב ושמואל בשנטלו מן האור אלא שעדיין הוא חס שאילו האחד מהם על האור כולו מודו דכחם בתוך חס דמי : כמה יהא שיעור החום שיאסור את הנופל בתוכו יתבאר בסימן ק"ה (קסד :) בס"ד. והא דתניא בשר רותח שנפל לתוך חלב רותח וכן צונן שנפל לתוך חס אסור דמשמע דבין בשר בין חלב אסור היינו בשאין בחלב ששים כנגד הבשר אבל אם יש בחלב ששים כנגד הבשר חלב מותר ובשר אסור וכמו שיתבאר בסימן שלאחר זה וגם שם יתבאר דין טיפת חלב שנפלה לתוך קדרת בשר או לחתיכת בשר שיש בה ששים. תשלום דינים אלו כתב רבינו בסימן ק"ה. אם חתך בשר רותח בסכין חולבת כתב רבינו בסימן צ"ד (קנ.). אם נפל גבינה לתוך תנור של פאנד"ש יתבאר בסימן צ"ד. אם נתנו גבינה מטוגנת בקערה של בשר יתבאר שם : כתוב בתרומת הדשן סימן קפ"א קדרה מלאה חלב רותח שפותה אצל האש על הכירה ומחמת הרתיחה יצא החלב למעלה מאוגני הכלי והיה נזחל ונמשך בקילוח בלי הפסק דרך דפני הקדרה על גבי הכירה עד שהגיע אצל

בשר שהיה ג"כ על גבי הכירה יראה דאם היד סולדת בחלב במקום שנגע בבשר חשיבי כהאי גוונא עירו מכלי ראשון ונאסר הבשר עכ"ל ונראה דעל כרחך הבשר היה צונן דאל"כ למה הוצרך לומר שחלב חשיב עירו מכלי ראשון הא אפילו היה צונן גמור הוה אסר לבשל משום דהוה צונן לתוך חם וכיון שכן על כרחך צריכין לומר דנאסר הבשר לא ליאסר הכל קאמר אלא דוקא כדי קליפה דהא חם לתוך צונן אינו אוסר אלא כדי קליפה :
ואם נפלו זה לתוך זה צוננים מדיח הבשר ומותר ומליח דינו כרותח. בפרק כיצד צולין (עו.) אמר מר צונן לתוך צונן מדיח אמר רב הונא לא שנו אלא שלא מלחו אבל מלחו אסור דאמר שמואל מליח הרי הוא כרותח :

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צא סעיף ד

בשר וחלב רותחין שנתערבו יחד, ואפילו בשר צונן לתוך חלב רותח או חלב צונן לתוך בשר רותח, הכל אסור, משום דתתאה גבר. אבל חלב רותח שנפל על בשר צונן, או בשר רותח שנפל לתוך חלב צונן, קולף הבשר, ושאר הבשר מותר. / ובמקום שהבשר צריך קליפה, אם לא קלפוהו ובשלו כך, מותר בדיעבד (ארוך כלל כ"ט). והחלב מותר כולו (רמב"ם ור"ח ור"י וע"פ). ואם נפלו זה לתוך זה צוננין, מדיח הבשר, ומותר.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן קה סעיף ג

נפל איסור חם לתוך היתר חם דכלי ראשון, או אפילו איסור צונן לתוך היתר חם, הכל אסור דתתאה גבר על העליון ומחממו עד שמפליט בתחתון. ואין צריך לומר דהיתר צונן לתוך איסור חם, שהכל אסור. אבל אם העליון חם והתחתון צונן, אינו אוסר אלא כדי קליפה, אפילו אם העליון החם איסור. הגה: וכל זה לא מיירי אלא בחום כלי ראשון, כגון מיד שהסירו מן האש מניחו עם ההיתר. אבל אם כבר מונח בכלי שני, ואחר כך מניח ההיתר אצלו או עליו, אינו אוסר כלל, דכלי שני אינו אוסר, כמו שנתבאר (כך משמע מלשון הר"ן). ואם הניחה זה אצל זה, אם שניהם חמים מחום כלי ראשון, הכל אסור. ואם האחד צונן, ההיתר צריך קליפה במקום שנגע (ארוך כלל כ"ט ד"ב והגהת ש"ד). איסור שהניחו בכלי היתר או להיפך, אמרינן ביה גם כן דין תתאה גבר, כמו בבי חתיכות (שם כלל ל"ו). ועיין לעיל סימן צ"ד אם חתך בשר בסכין חולבת. אסור לערות מכלי שיש בו שומן כשר לנר דולק שיש בו חלב או שומן איסור (ג"ז שם ומרדכי פכ"ה ועיין בתשובת מהרי"ל ובפסקי מהרא"י סימן ק"ג), ובדיעבד אין לחוש (ארוך).

ב. צלי שלא נמלח וחתכו על גבי ככר

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ו הלכה טז

פת שחתך עליה בשר צלי מותר לאכלה שאינה אלא שמנונית, דגים ועופות שמלחן זה עם זה אפילו בכלי מנוקב הדגים אסורין שהדג רפה ובולע דם היוצא מן העוף, ואין צריך לומר אם מלח דג עם בשר בהמה או חיה.

טור יורה דעה הלכות מליחה סימן עו

צלי שלא נמלח וחתכוהו ע"ג ככר אף ע"פ שיש בככר מראה אודם ועבר בכל הככר מעבר לעבר מותר אם נצלה עד כדי שהוא ראוי לאכילה :

בשר שצולין בלא מליחה אין נותנין כלי תחתיו לקבל שמנונית הנוטף ממנו עד שיצלה עד כדי שיהיה ראוי לאכילה ע"י צלייה זו וקאמר בגמרא נותן בכלי ב' או ג' גרגרי מלח מותר לפי שהמלח מושך בטבעו כל הדם לשולי הכלי והשומן צף למעלה ואחר צלייה שופך בנחת השומן מלמעלה ומשליך הדם הנשאר בשולי הכלי.

ומיהו הכלי אסור לפי שבולע מן הדם בד"א בבשר, אבל בככד אסור בכל ענין ליתן כלי תחתיו לקבל שמנונית מפני שדם הככד עבה ואינו יורד לשולי הכלי ומתערב עם השומן. וכתבו הגאונים שלא התירו ע"י נתינת מלח אלא בבי' או ג' גרגרין

אבל אם המלח הרבה אסור לפי שפוסק כח הדם ועושהו כמים ומתערב עם השומן וע"כ כתב רש"י שאין אנו בקיאים בדבר שלא להרבות או למעט ואין ליתן כלי תחת הצלי עד שימלחנו וישהה כשיעור מליחה וכתב הרשב"א ואם עבר ונתן אפילו מלח הרבה מותר שאין בו איסור דאורייתא כיון שנתבשל הדם ובלבד שנתבשל קצת עד שתעלה תמרותה פי' עד שניצוצות הניתזות ממנה על הגחלים מעלות עשן שזה סימן שאין דם עוד שאין דרך הדם להעלות עשן :

בית יוסף יורה דעה סימן עו אות ה ד"ה צלי שלא

ה צלי שלא נמלח וחתכוהו ע"ג ככר וכו'. בפרק כל הבשר (ק"ב). אמר רב נחמן אמר שמואל ככר שחתך עליה בשר אסור לאכלה והני מילי דאסמיק והני מילי דאבריה והני מילי דאסמכיה אבל קלישתא לית לן בה. ופירש רש"י שחתך עליה בשר. כשהוא חותך מן הצלי : אסור לאכלה. מפני שהדם יוצא ונבלע בה : והני מילי דאסמיק. שהיה הבשר אדום : והני מילי דאבריה. שנקב הדם את הככר כלומר עבר מצדו לצדו עד שנראה משני צדדיו : והני מילי דאסמכיה. שהיה אותו מוחל היוצא מן הבשר עבה אבל צלול לאו דם הוא. ובתר הכי אמרינן דרב הונא סבר דשרי ורבא אכיל ליה וקרא ליה חמר בשר ופסקו הפוסקים כוותיהו ומשמע דבכל הני גווני דאסר שמואל דהיינו דאסמיק ודאבריה ודאסמכיה שרו רב הונא ורבא דאל"כ מאי בינייהו וכ"כ הרשב"א בהדיא בתורת הבית (קצר ב"ג ש"ג עט ; , ארוך פא.) וכתב הר"ן (מא : ד"ה ככר) דהא דשרי דוקא כשנתבשל הבשר כמאכל בן דרוסאי. והרב המגיד כתב בפ"ו מהלכות מאכלות אסורות (הט"ז) כתב הרשב"א שהגיע הצלי לכדי שיעור צלייה עד שיהא ראוי לאכילה ויש מי שכתב דכל שהגיע למאכל בן דרוסאי שהוא שליש בישול מותר ואם היה הבשר מוכשר לקדרה כבר כתבתי (הט"ו) שיש מפרשים מתירין אפילו נתינת הכלי מיד עכ"ל וזה שכתב בשם הרשב"א מבואר יפה בחידושו (ק"ב). ד"ה אמר רב נחמן) שכתב כלשון הזה משמע דההוא דככר מטא לצלי הראויה לאכילה לרוב בני אדם, וכתב עוד (הרשב"א) שם שנראה מדברי הראב"ד דדוקא שעל הככר הוא שהתירו רבא ורב הונא ומשום דנבלע בככר אבל אי פריש למנא כהללו שחותכין את הצלי על כלי עץ דאסור אפילו לרבא משום מראית העין ולא משמע הכי דהא שמואל גופיה לא אסר ליה אלא בדאסמיק ואבריה סומקא לבראי וסמיכתא ובכי הא הוא דשרי רבא דאלמא טעמיה דרבא לאו משום דנבלע בתוך הככר הוא אלא משום דדם כזה אין לו מראה חזק ואין אדם טועה בכך אלא חמר בשר הוא דקרו ליה ואפילו חתיך ליה בכלי והוא בעין משמע נמי דשרי דשומן בשר הוא וחמר בשר קרו ליה ע"כ. ולענין בשר צלי קצת אם מותר לבשלו או לטגנו נתבאר בסוף סימן ס"ט (ד"ה במקום) :

שולחן ערוך יורה דעה הלכות מליחה סימן עו סעיף ה

צלי שלא נמלח וחתכו על גבי ככר, אף על פי שיש בככר מראה אודם, מותר אם נצלה עד כדי שהוא ראוי לאכילה לרוב בני אדם, (דהיינו חצי צלייתו. וה"ה שהמוהל בלא ככר נמי שרי) (ב"י בשם הרשב"א).

ג. אין נותנין כלי תחתיו לקבל שמנונית הנוטף ממנו, עד שיצלה עד שיהא ראוי לאכילה

בית יוסף יורה דעה סימן עו

ו בשר שצולין בלא מליחה אין נותנין כלי תחתיו לקבל שמנונית הנוטף ממנו וכו'. ג"ז בפרק כל הבשר (ק"ב). אמר רב נחמן אמר שמואל אין מניחין כלי תחת הבשר עד שיכלה כל מראה אדמומית שבו מנא ידעינן מר זוטרא משמיה דרב פפא אמר משתעלה תמרתו מתקיף לה רב אשי ודילמא תתאה מטא עילאה לא מטא אלא אמר רב אשי לית ליה תקנתא אלא מישדא ביה תרתי גללי מילחא ומשפייה. ופירש רש"י משתעלה תמרתו. שהבשר מעלה עשן ל"א שיהיו הגחלים מעלים עשן שכל זמן שהדם שותת עליהן אינן אלא כבין והולכין אבל כשהשומן נוטף הם מעלים עשן : ודילמא תתאה מטא. צד התחתון של צד הגחלים נצלה והעליון לא נצלה : תרי גללי מילחא. בין על הבשר ובין בתוך הכלי והדם נגרר

אצל המלח לשוליים : ומשפיה. כלומר יערה השומן העליון מכלי אל כלי כדי שלא יתערב הדם בו. וכתב הרא"ש (סי' לו) ונראה דבי דוגי אסור כיון שהדם מונח עליו ונבלע בו.

אבל הר"ן (מ. ד"ה ואי איכא) כתב שם גבי הא דקאמר התם ואי איכא בי דוגי בישראל עילוי כבדא נמי אסיר דבבי דוגי דבישראל איכא למידק יאסר השומן מפני שהוא בולע מהדם וכי תימא דמשקה אינו בולע ממשקה אפילו הכי יאסר הכלי מחמת הדם ויאסר השומן מפני פליטת הכלי י"ל דהאי דמא דבי דוגי מדינא לא מיתסר לפי שאין נותנין בי דוגי עד שנצלה כמאכל בן דרוסאי וכלה דמו אלא שמפני שעדיין יוצא מוחל אדום ממנו אסרוהו מפני מראית העין וגבי הא דאסיק רב אשי לית ליה תקנתא אלא מישדא ביה תרי גללי מילחא וכו' כתב (מא : ד"ה ומיהו) ומיהו כי שרי כה"ג דוקא לאחר שנתבשל כמאכל בן דרוסאי וליכא למיחש למוחל הנוטף אלא מפני מראית העין אבל קודם שנתבשל כמאכל בן דרוסאי כיון דדם גמור הוא ע"כ בי דוגי אסיר וכיון דאסיר אי אפשר לשומן שבתוכו שיהא נותר וכמו שכתבתי למעלה וכי תימא ואי בשנתבשל כמאכל בן דרוסאי עסקינן היכי מסקינן דלית ליה תקנתא אלא בתרי גללי מילחא והא בככר שחתך עליה בשר נקטינן כרבא דאכיל ליה ולא חייש למראית העין לא דמי דהתם היינו טעמא לפי שהמוחל בלוע בתוך הככר אבל בכלי שתחת הבשר שהוא עומד בפני עצמו איכא משום מראית העין [טפין] אף על גב דמדינא ה"נ שרי שכיון שנתבשל כמאכל בן דרוסאי כבר נתמצה כל דם שבו והשאר אינו אלא מוחל בעלמא עכ"ל.

וגם הרשב"א כתב בחידושיו (ק"ב. ד"ה אמר רב נחמן) דמנא נראה דלא מיתסר משום דדם שבשלו מדרבנן הוא דאסיר וכיון דספיקא הוא אי מטא אי לא מטא ספיקו להקל ע"כ וכ"כ רבינו ירוחם (נט"ו אות כה קלד ע"ג) בשמו ובאמת שלדברי הרא"ש יש לתמוה מאחר שהכלי אסור למה לא יאסור את השומן ושמא י"ל שמאחר שאין כלי זה מונח על האש נהי שהוא בולע מדם הנוטף בתוכו חס אינו כדאי לאסור את השומן :

ולפום ריהטא דסוגיא דשמעתין משמע דרב אשי לא קפיד בין תעלה תמרתו ללא תעלה דאי לא מנח תרי גללי מילחא אפילו אחר שתעלה תמרתו אסור ואי מנח תרי גללי מילחא אפילו קודם שתעלה תמרתו שרי וכן נראה שהוא דעת הר"ן (מא :) והרא"ש שהשמיטה להיא דמשתעלה תמרתו וכן נראה גם כן מדברי הרמב"ם פ"ו מהלכות מאכלות אסורות (הט"ו).

אבל הרשב"א (שם ובתוה"א ב"ג ש"ג פא סוע"א) כתב דאפילו רב אשי נמי דאמר דאית ליה תקנתא בגללי מילחא תרתי בעי משתעלה תמרתו ואח"כ למיהב ביה גללי מילחא אבל לשוויי בי דוגי מקמי דתכלה אדמימות דהיינו משיעלה תמרתו לא דאז איכא דם ומיהו אפילו הכי לכתחלה לא שרינן בלא גללי דמילחא דכל היכא דאיכא לתקוני ולמיפק מידי ספק מתקנינן ומפקינן עכ"ל והרב המגיד כתב שתי סברות אלו בפ"ו מהלכות מאכלות אסורות (הט"ו) ולא הכריע ביניהם. ומבואר בדבריו שם שהוא סובר דלהר"ן והרמב"ם הא דרב אשי אפילו קודם שתעלה תמרתו היא וכמו שכתבתי אבל רבינו סתם דבריו כדעת הרשב"א ואם היה סבור שהרא"ש חלוק בדבר היה לו להזכיר סברתו : ולכן נראה לי שרבינו סובר דלהרא"ש נמי הא דרב אשי אחר שתעלה תמרתו היא ולא קודם שהרי כתב אמר רב נחמן אמר אמר שמואל אין מניחין כלי תחת הצלי עד שתכלה כל מראה אדמומית שבו מנא ידעינן וכו' ואסקה רב אשי דלית ליה תקנתא עד דמייתי תרי גללי דמילחא וכו' ואם איתא שהיה מפרש דלרב אשי לא בעי משתעלה תמרתו כלל נמצא דרב אשי פליג אדשמואל דאמר אין מניחין עד שיכלה אדמומית ולרב אשי כילוי אדמומית זה לא מעלה ולא מוריד דאי יהיב תרי גללי מילחא אפילו קודם שתכלה מראה אדמומית נמי שרי, ואם כן לא הוה ליה לכתוב לדשמואל כלל ומדכתבו לדשמואל וגם מדכתב עלה ואסקה רב אשי משמע דס"ל דרב אשי לא פליג אדשמואל אלא לאוסופי עליה אתא דבתר דכלה אדמומית שבו בעי תרי גללי מילחא וקודם שכלה אדמומית שבו לא מהני תרי גללי דמילחא וכדסתים שמואל ואמר אין מניחין כלי עד שיכלה אדמומית שבו ושמואל לא אתא לאשמועינן אלא דקודם כילוי אדמומית ליכא תקנתא כלל לאנוחי כלי אבל אין הכי נמי דבתר הכי איכא תקנתא כדמסיק רב אשי ומה שלא כתב דברי רב פפא דאמר משתעלה תמרתו משום דלדידיה בתר דתעלה תמרתו בלא תרי גללי מילחא נמי שרי וליתא ומכל מקום מדאמר שמואל עד שיכלה אדמומית

שבו שמעינן שפיר דבעינן שתעלה תמרתו דזו וזו אחת היא ולפירוש זה גם הרי"ף אפשר שסובר כן דתקנתיה דרב אשי ליתא אלא אחר שיכלה מראה אדמומית שבו שהרי הוא גם כן כתבה לדשמואל וכתב עלה ואסקה רב אשי :
וּכְתַב הַרְשֵׁב"א בַּתּוֹרַת הַבֵּית (קצר שם עח:) כלשון הזה בשר שצולין אותו עד שלא נמלח אין נותנין כלי תחתיו לקבל שמנונית עד שיגיע לכדי שיהא ראוי לאכילה בצלייה זו ומשמע דלא סגי ליה בכדי מאכל בן דרוסאי אלא בעי דמטא לצלייה הראויה לאכילה לרוב בני אדם כמו שכתב גבי ככר שחתך עליה בשר אלא שבחידושיו (שם) כתב דההוא דככר שחתך עליה בשר טפי מטי מהאי דכלה אדמומית דההוא דככר מטא לצלייה הראויה לאכילה לרוב בני אדם ע"כ ואם כן אפשר דגבי בי דוגי בשהגיע למאכל בן דרוסאי סגי וכדברי הר"ן : והאי בי דוגי לא משמע מדברי המפרשים והפוסקים שהיו נותנין בו אלא מלח בלבד אבל הרשב"א כתב בתורת הבית (שם עט.) שהיו נותנים בו מים ובתוך המים היו נותנין בו גרגירי המלח :

... ומ"ש רבינו וכתבו הגאונים שלא התירו ע"י נתינת מלח אלא בשנים או שלשה גרגרים וכו' וע"כ כתב רש"י שאין אנו בקיאים בדבר וכו' ואין ליתן כלי תחת הצלי עד שימלחנו וכו'. אף על גב דבפירושי רש"י דידן (ק"ב : ד"ה ומשפ"ה) אין כתוב אלא דברי בה"ג (סי' סה קלג ריש ע"ג) בלבד בנוסחת רש"י של רבינו אפשר שהיה כתוב כמו שכתב בשמו ולפום נוסחא דידן נמי שפיר איכא למילף מיניה הכי דכיון דאין אנו בקיאים אין לנו ליתן כלי תחת הצלי מספק וכ"כ הרא"ש (סי' לו) וכן נראה מדברי התוספות (ק"ב. ד"ה תרי גללי) וכ"כ סמ"ג (לאוין קלז מז ריש ע"ב) וכ"כ הר"ן (מא : ד"ה ומיהו) על דברי בה"ג דלפי זה נפל בי דוגי בבירא דאנן לא בקיאינן בשיעורא דמילחא דאי רמינן ביה פורתא דילמא לא ממשיך בהדי דמא ואי רמינן ביה טובא דילמא מבטל לכח הדם ומתערב בהדי שומנא.

וכ"כ הרשב"א בחידושיו (שם ד"ה אמר רב נחמן) בשם ספר התרומה (סו"ס סה וריש סי' סו) ובתורת הבית (שם עט:) כתב יש מגדולי המורים האחרונים שאמרו שעכשיו שאין אנו בקיאים בשיעור נתינת המלח אסור ליתן כלי תחת בשר אלא אם כן מלח הבשר ושהה במלח שיעור מליחה והודח יפה כדין בשר הנכשר לקדרה ע"כ ורבינו לא חשש להזכיר ההדחה לפי שהוא פשוט וקיצר במובן וכתב הרב המגיד בפ"ו מהלכות מאכלות אסורות (הט"ו) אם הבשר היה מלוח ומוכשר אף לקדרה דעת קצת המפרשים שמותר לתת תחתיו כלי מיד ואין צריך שום דבר וזה דעת הרשב"א ואין כן דעת רבינו ע"כ וטעמו ממה שיתבאר בסימן שאחר זה :

וּכְתַב הַרְשֵׁב"א וְאִם עֵבֶר וְנָתַן אֶפִּילוּ מֶלַח וְכוּ'. ז"ל הרשב"א בתורת הבית (שם) יראה לי שאם עבר ועשה ואפילו נתן בו מלח הרבה מותר לפי שאין כאן דם אסור דאורייתא דדם שבשלו הוא ואינו אסור דבר תורה (מנחות כא.) ועוד דאינו ודאי אלא ספק שמא משעלתה תמרתו נתבשל הכל ואפילו העליון ולפיכך מותר עכ"ל :

שולחן ערוך יורה דעה הלכות מליחה סימן עו סעיף ו

בשר שצולין בלא מליחה, אין נותנין כלי תחתיו לקבל שמנונית הנוטף ממנו, עד שיצלה עד שיהא ראוי לאכילה על ידי צליה זו.

ד. יש מי שאוסר לחתוך בסכין צלי שאצל האש שלא נמלח, כל זמן שאינו נצלה כל צרכו, מפני דם

שנבלע בסכין ויש מתירין בכל זה, וכן המנהג להתיר

טור יורה דעה הלכות מליחה סימן עו

כתב בספר המצות שאסור לחתוך בסכין צלי שאצל האש שלא נמלח כל זמן שאינו נצלה כל צרכו, מפני דם שבו שנבלע בסכין. והרשב"א אסר השפוד שכתב שפוד שצולין בו בשר בלא מליחה בולע מהדם ונאסר. והורה אחד מהגדולים שאסור להשהות הצלי על השפוד לאחר שהוסר מן האש שמא יחזור הבשר החם ויבלע ממנו, אבל מותר לצלות בו

ולשהות בו כ"ז שהבשר זב שכל זמן שהוא זב ופולט אינו בולע מהדם שבשפוד. וא"א הרא"ש ז"ל כתב שהשפוד מותר
דנורא משאב שאיב ואינו מניחו לבלוע הדם ולפי זה ה"ה דסכין נמי מותר:

בית יוסף יורה דעה סימן עו

ד כתב בספר המצות שאסור לחתוך בסכין צלי שאצל האש וכו'. בסמ"ג (שם מח ע"ג):
והרשב"א אסר השפוד שכתב שפוד שצולין בו בשר בלא מליחה וכו'. כן כתב בתורת הבית הקצר סוף ש"ד ובארוך (שם
לה.) נתבאר שאותו גדול הוא **הראב"ד** וכתב עוד (ארוך שם) ולפיכך אסור לנער הקדרה בשפוד וכן אסור להפך בו בשר
שבמחבת שהשפוד בלוע מן הדם וכשמשים אותו בקדרה או במחבת פולט הדם בתוכו וכן היה אוסר ה"ר **יונה ז"ל ע"כ**.
והר"ן בפרק כל הבשר (מא: ד"ה ומיהו) גבי אין מניחין כלי תחת הבשר עד שיכלה מראה אדמומית שבו כתב שהקשה
הראב"ד למה אין השפוד נאסר מפני דם שבולע וכי גמיר בישראל למטוי ושביק ליה ליתסר בישראל? תירץ הרמב"ן
דכבולעו כך פולטו הילכך כל שבולע הבשר מן השפוד חוזר ופולט. אבל אסור ליתן השפוד לתוך התבשיל שהשפוד עצמו
אסור כ"כ הרא"ה (בדה"ב ב"ד ש"ד ל: ד"ה עוד כתב השפוד) ולפי זה אסור להשהות הצלי בשפוד כלל אחר שהעבירוהו
מן האור וכן שמעתי שכתבו להחמיר בכך. **ולי אפשר דבשפוד נמי אמרינן כבולעו כך פולטו ואין להחמיר בזה כל כך
דדם מבושל אינו עובר עליו (מנחות כא.) עכ"ל:**

ואדוני אבי הרא"ש ז"ל כתב שהשפוד מותר דנורא מישאב שאיב וכו'. בפרק כל הבשר (סי' לו) גבי בי דוגי כתב נראה
דבי דוגי אסור כיון שהדם מונח עליו ונבלע בו והשפוד אינו נאסר דנורא מישב **שייב כל הדם ואין מניחו ליבלע בשפוד
ע"כ:**

ומ"ש רבינו ולפי זה הוא הדין דסכין נמי מותר. לכאורה נראה דאיכא לדחויי דהא לא שייך למימר נורא מישאב שאיב
אלא בשפוד שמניחין אותו סמוך לאש כל זמן שהבשר נצלה אבל סכין שחותכין בו בשר שלא נגמרה צלייתו מה עניינו
אחר כך אצל האש דנימא ביה נורא מישאב שאיב אך המדקדק בלשון הרא"ש יבין דשפיר דייק רבינו דהא טעמא דיהיב
הרא"ש להיתר השפוד הוי משום דנורא שאיב כל הדם ואין מניחו ליבלע בשפוד דמאחר שלימדנו שהאור מושך הדם
אליו ואינו מניחו ליבלע בשפוד אף אנו נאמר דאין מניחו ליבלע בסכין דמה לי שפוד מה לי סכין **טבע האור גורם
כשמתחיל לחמם הבשר שהוא מושך הדם אליו בענין שאינו נבלע בשום דבר הסמוך לו. וכן עמא דבר להתיר בין בשפוד
בין בסכין. וכתוב בתרומת הדשן (סי' קסב) דאפילו לדברי סמ"ג דאסר הני מיילי בצלי אבל במליח אף על גב דמליח
כרותח שרי לחתכו בסכין:**

שולחן ערוך יורה דעה הלכות מליחה סימן עו סעיף ד

יש מי שאוסר לחתוך בסכין צלי שאצל האש שלא נמלח, כל זמן שאינו נצלה כל צרכו, מפני דם שנבלע בסכין. ויש מי
שאוסר השפוד שצלו בו בשר בלא מליחה. ויש מי שהורה שאסור להשהות הצלי על השפוד לאחר שהוסר מן האש, לאחר
שפסק הבשר מלזוב, שמא יחזור הבשר החם ויבלע ממנו. ויש מתירין בכל זה, וכן המנהג להתיר. (ואנו נזהרין לכתחלה,
ומתירין בדיעבד) (מהרא"י והגהת ש"ד ואו"ה כלל ל"ז).